

2016-05-31 Laajennetun projektiryhmän kokous

- Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen
 - Avataan kokous 13:05, esityslista hyväksytään.
- YSON kuulumisia (Mikko Lappalainen)
 - Esityksen kalvot: [YSONkuulumisia-2016-05-31.pdf](#)
 - YSOa on kehitetty eteenpäin käyttäjätarpeiden pohjalta. Keskeisiä uudistuksia ovat yksikkömuotoisten termien lisääminen, käsitteiden tyypitykset ja YSON kehitysversion uudet standardimalliset ominaisuudet mm. huomautusten esittämisessä. Lisäksi YSON hierarkiaa on uudistettu "ominaisuudet"- ja "tapahtumat"-päähaarojen osalta. Linjaus käsitteiden sulkutarkenteista on työn alla ja laajennetun projektiryhmän kommentteja tarvitaan.
 - Keskustelua:
 - Yksikkömuodot lisätään ontologiaan puoliautomaattisella prosessilla. Ensin poimitaan koneellisesti termit, jotka näyttävät olevan monikossa. Nämä ajetaan SeCon lexical analysis-rajapinnan läpi, joka perusmuotoistaa ne. Tämän jälkeen termit tuotetaan Excel-taulukkoon, joka käydään läpi käsin. Systemaattiset ongelmat (sulkutarkenteet, väliviivalliset termit) voidaan korjata osin koneellisesti. Manuaaliseen tarkistukseen meni YSON osalta muutama työpäivä.
 - Erikoisontologioiden osalta voimme tuottaa listaukset manuaalista läpikäyntiä varten sitä haluaville.
 - Sulkutarkenteiden osalta käytännöt YSON ja erikoisontologioiden välillä ovat joiltain osin vaihtelevat, mutta yhteistä linjausta olisi tarkoitus hahmotella seuraavassa KOKO-työpajassa syyskuussa.
 - KOKOn osalta toimitaan siten, että jos kahdella käsitteellä on sama suomenkielinen prefLabel, mutta ei määriteltyä ekvivalenssia, yhdistetään käsitteet, jos niiden yläkäsitteet ovat samat. Jos yläkäsitteissä on eroja, lisätään ne sulkutarkenteeksi. Ongelmia tulee, jos yläkäsitteitä on huomattavan paljon ja tämä on ongelma, mikä pitää vielä ratkaista.
- Erikoisontologioiden kuulumisia (Tuomas Palonen)
 - Esityksen kalvot: [ErikoisontologioidenKuulumisia-2016-05-31.pdf](#)
 - Erikoisontologiat KAUNO ja JUHO on päivitetty ja Finto on tarjonnut tukea tähän työhön. MAO on niin ikään päivitetty Sanastokeskus TSK:n toimesta. KAUNOon on importoitu jatkuvasti ajantasainen YSO ja tästä aiheutuva tarkistustyö on aloitettu Helsingin kaupunginkirjastossa. Myös MERO- ja MUSO-ontologioihin on importoitu tuore YSO ja Finto on toteuttanut tästä seuranneen tarkistustyön.
 - Keskustelua:
 - KOKO koottiin edellisen kerran huhtikuun lopulla ja sisältää silloin ajantasaiset versiot ontologioista. Uusia kokoamisia tehdään n. kuukauden tai kahden välein, mutta jos jokin ontologia päivittyy merkittävästi, voidaan KOKO koota uudelleen muutoksin.
 - MAO pyritään julkaisemaan Fintossa ensi viikon loppuun mennessä ja JUPOn uusi versio ("JUPO2") ennen juhannusta.
 - YSO-importointiin tarjotaan työkaluja ja opastusta niitä toivoville. Importointi ei kuitenkaan korvaa MUTUa, mutta ei toisaalta myöskään estä MUTUn käyttöä myöhemmin.
- Paikkatiedon kuulumisia (Mikko Lappalainen)
 - Esityksen kalvot: [Paikkatiedosta-2016-05-31.pdf](#)
 - KAM-sektori pyrkii lisäämään yhteistyötä kuvailussa hyödynnettävän paikkatiedon suhteen. Tavoitteena on rikastaa käytössä olevia paikannimistöjä paikkatiedoilla sekä linkitetyn datan ominaisuuksilla. Kansalliskirjastossa ollaan kehittämässä koeluontoista "YSO-paikat"-ontologiaa, joka on yhdistelmä YSAn ja Allärsin paikannimistöä MML:n paikannimirekisterin tiedoilla rikastettuna.
 - Keskustelua:
 - EUn CORE-location ylätasolla käynnissä oleva työ otetaan huomioon Paikkatietoa pohdittaessa.
 - Olemme myös mukana Maanmittauslaitoksen vetämässä JulkICT-hankkeessa yhtenä casena.
- Finton Finna-widget (Henri Ylikotila)
 - Esityksen kalvot: [Finna-widget-2016-05-31.pdf](#)
 - Finna avasi rajapintansa ja Fintoon luotiin widget-toiminnallisuus, joka näyttää Finton käsitesivuilla käsitteellä kuvailtua aineistoa Finnasta. Sama tekniikka mahdollistaa myös muun tyyppisiä linkityksiä tulevaisuudessa.
 - Keskustelua:
 - Finna-widgettiin on pohdittu laajennettua hakua siten, että jos jollain käsitteellä ei löydy tuloksia, niin haettaisiin sen alakäsitteitä.
 - Muut laajennokset ovat mahdollisia tarpeen mukaan ja ideoita otetaan vastaan.
 - Järjestelmä toimii tällä hetkellä Finnan rajoitusten vuoksi merkkijonon perusteella, josta aiheutuu joitakin ongelmia. Esimerkiksi 'haavat'-käsitteellä (yläkäsite 'vammat') löytyy paljon haapoja käsitteleviä hakutuloksia. Pitkällä tähtäimellä Finnassakin olisi tarkoitus ottaa tunnisteet käyttöön ja tällöin olisi luonnollista muuttaa widgeting toiminnallisuutta siten, että se hakisi ensisijaisesti tunnisteiden avulla.
- Finton uusia ominaisuuksia (Osma Suominen)
 - Esityksen kalvot: [Skosmos-2016-05-31.pdf](#)
 - Finton taustalla olevasta Skosmos-ohjelmistosta on julkaistu versiot 1.4 (joulukuu 2015), 1.5 (helmikuu 2016) ja 1.6 (huhtikuu 2016). Näissä päivityksissä Finton hakutoimintoja on nopeutettu ja mm. pyritty välttämään saman käsitteen esiintymistä useita kertoja hakutuloksissa. Hitaasti aukeaville sivuille on lisätty latausindikaattori. Useista sanastoista näytetään nyt uusimmat sanastoon lisätyt käsitteet. Skosmokseen on myös mahdollista tehdä laajennoksia (mm. Finna-ikkuna) ja sen avulla on aiempaa helpompi julkaista linkitettyä dataa.
 - Keskustelua:
 - JS: Kuinka paljon kokon-käsitteistä on rinnakkaista yson-käsitteiden kanssa?
 - Osma: voi laskea käsitteiden tyyppien lukumääristä. Tuomas: jokaisessa erikoisontologiassa päällekkäisiä käsitteitä vähintään puolet samoja, joissakin jopa 80%
- Ehdotusjärjestelmä (Henri Ylikotila)
 - Esityksen kalvot: [Ehdotusjärjestelmä-2016-05-31.pdf](#)
 - Fintoon ollaan laatimassa ehdotusjärjestelmää käsittemuutoksille ja uusille käsitteille. Tavoitteena on tehdä prosessista avoimempi ja selkeämpi niin ehdottajille kuin kehittäjillekin.
 - Keskustelua:
 - Pilotivaiheessa ehdotuksia voi tehdä vain YSAn ja Allärsin (ja sitä kautta YSOon), mutta jos ehdotus on sellainen, että se sopisi paremmin johonkin erikoisontologiaan, ehdotus ohjataan oikealle taholle. Jatkossa olisi myös mahdollista ehdottaa käsitettä suoraan johonkin erikoisontologiaan.
 - Ehdotettiin, että jos ehdotettava termi löytyy jo, tarjottaisiin siitä hieman enemmän informaatiota ehdottajalle, jotta tämä voi todeta oliko kyseessä sama käsite kuin mitä oltiin ehdottamassa.

- Otetaan kehityslistalle.
 - Ehdotettu termi saa URIn siirtyessään YSEen ja tämän URIn pitäisi säilyä samana siinä vaiheessa jos ehdotus hyväksytään. Jos ehdotus hylätään, pitäisi URIn ohjata jonnekin (yläkäsitteeseen tai muuhun vastineeseen).
 - Ilmiselvät ehdotukset voitaisiin myös hyväksyä ilman erillistä käsittelyä YSA-kokouksessa, jolloin niiden virallistaminen nopeutuisi huomattavasti.
 - Ehdotusjärjestelmä otetaan kohta pilottikäyttöön ja loppuvuodesta siirrytään tuotantoon.
- Finto-projektin jatkosta (Matias Frosterus)
 - Esityksen kalvot: [FintoVuosina2016-2018JaLyhyestiOsuus-2016-05-31.pdf](#)
 - Finto-projekti saa jatkoa Yhteiset tiedon hallinnan sanastopalvelut -tutkimus- ja kehittämishankkeena. Hanketta rahoittavat edelleen valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Hanke toimii Yhteinen tiedon palvelumalli (YTI) -hankkeen puitteissa ja sen toimikaudeksi on kaavailtu 1.6.2016 - 31.12.2018.
 - Keskustelua:
 - YTI-hankkeen yksi tavoite on kehittää jatkuvan resursoinnin malli Fintolle ja vastaavan kaltaisille projekteista syntyneille jatkuville palveluille.
 - KOKOn kokoaminen alkaa ajantasaisen YSON hakemisella. Jonka jälkeen jokaisen erikoisontologian omat käsitteet otetaan KOKOon. Erikoisontologioiden YSOT eivät tule KOKOon, mutta vanhojen YSOjen ja erikoisontologioiden käsitteiden väliset ekvivalenssit voivat joskus sotkea asioita.
 - THL-editorin kehitys on tehokasta ja olemme kertoneet käyttömme kannalta kiusallisista puutteista, joista monia on jo korjattukin.
- Lyhyesti
 - Esityksen kalvot: ks. edelliset kalvot.
 - Finto-projekti julkaisi uuden ontologiaeditorivertailun. Ontologiapilvi KOKOn kokoaminen uusittiin ja uusi versio KOKOsta julkaistiin.
- Muut asiat
- Kokouksen päättäminen